

Quicksan natuurtoets Landgoed de Klauwenhof en 3 woningen aan de Lange Klauwenhof in Didam

rapportnummer 1316

Quickscan natuurtoets Landgoed de Klauwenhof en 3 woningen aan de Lange Klauwenhof in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : augustus 2013

Rapportnummer : 1316
Projectnummer : 2096

Opdrachtgever : Kobessen Milieu B.V.
Contactpersoon : Dhr. J. Geerdink

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / S.J.J. Wamelink

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	15
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	15
4.2	Wettelijke consequenties	18
5	Conclusie	19
Bijlage 1 Verspreidingsgegevens KISAL		20
Bijlage 2 Wettelijk kader		21

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie Landgoed de Klauwenhof en 3 woningen aan de Lange Klauwenhof in Didam is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Het plan is om op de locatie een landgoed te ontwikkelen en een drietal woningen te bouwen. De heer Geerdink van Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier “Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)”.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Landgoed de Klauwenhof en 3 woningen aan de Lange Klauwenhof
Plaats: Didam
Gemeente: Montferland
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

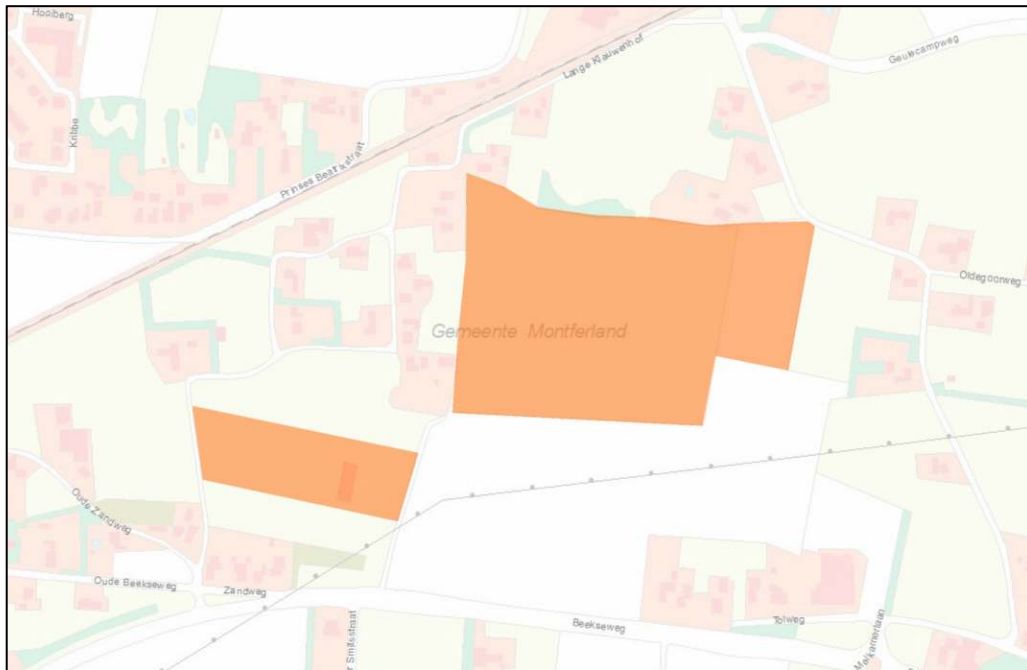
Het plangebied aan de Lange Klauwenhof is gelegen in het buitengebied van Didam, in de gemeente Montferland. Het plangebied ligt ten oosten van de woonkern Didam en ten noorden van de woonkern Nieuw-Dijk (zie figuur 1 en 2). Het perceel grenst aan de westzijde aan de Lange Klauwenhof, aan de oostzijde aan de Oldegoorweg en aan de overige zijden aan een aantal agrarische percelen en toegangspaden.

Op de locatie voor de 3 nieuw te bouwen woningen langs de Lange Klauwenhof is in de huidige situatie een schuur/loods met paardenweide aanwezig. Het te slopen gebouw is in gebruik als opslagruimte. Het westelijk gelegen perceel is in gebruik als maïsland. Uitgezonderd een enkele lage vlierstruik langs de schuur/loods ontbreekt opgaande beplanting in het plangebied.

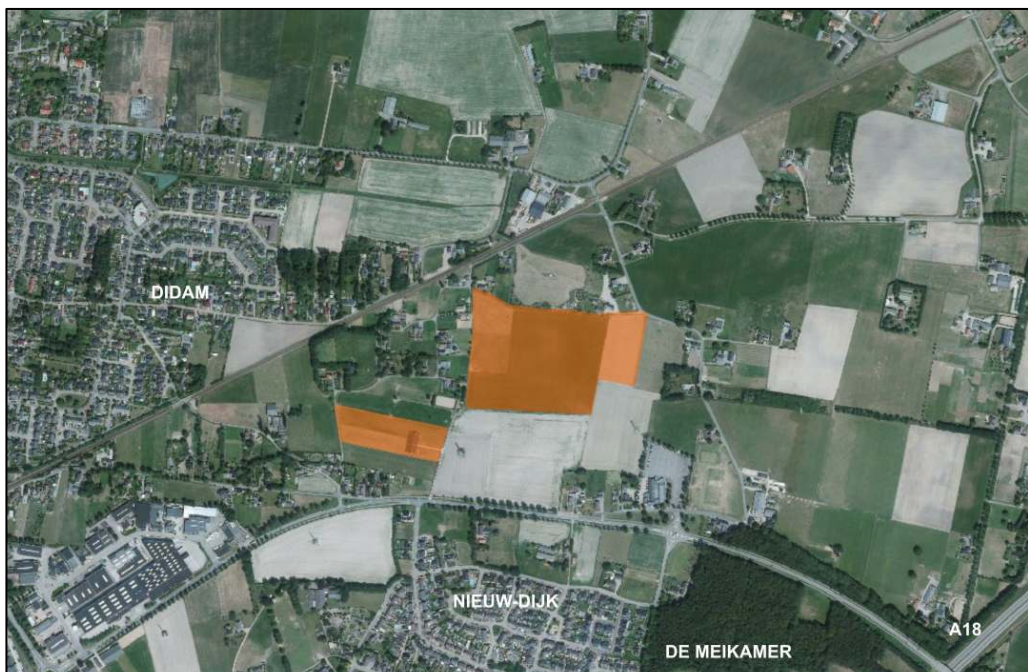
De directe omgeving van het plangebied bestaat uit grasland en maïsakkers met verspreid liggende bebouwing. Opgaande begroeiing in de omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit fruitboomgaarden, tuinbeplanting, wegbegeleidende beplanting en enkele singels en houtwallen. Ten zuidoosten van het plangebied ligt het bos- en natuurgebied De Meikamer. Op ruimere afstand (meer dan 2 km) van het plangebied liggen het bosgebied Stille Wald / 't Jagershuis, Nevelhorstbos en het Bergherbos. In de directe omgeving van de planlocatie liggen verder geen natuur- en bosgebieden met hoge natuurwaarden.

Geplande werkzaamheden

Het plan is om op de locatie aan de Lange Klauwenhof 3 woningen te bouwen en op de locatie aan de Oldegoorweg een landgoed te ontwikkelen. Hiervoor zal de op de locatie aan de Lange Klauwenhof gelegen schuur/loods gesloopt worden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (oranje).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (oranje) en directe omgeving.

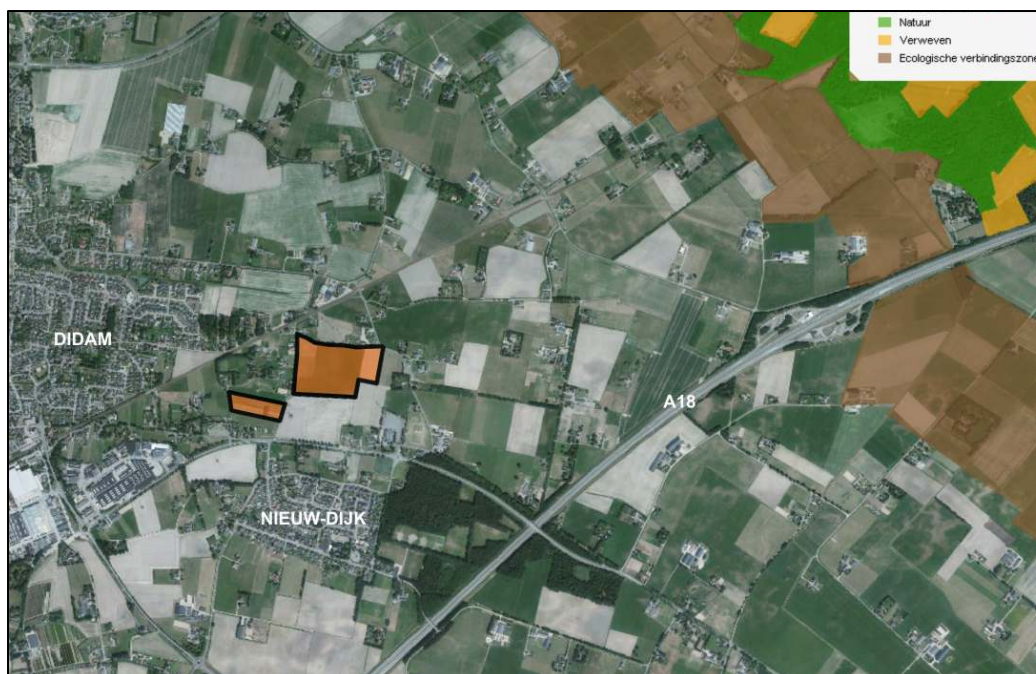
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden, EHS-verwevingsgebieden en ecologische verbindingzones liggen op enige afstand van het plangebied (vanaf circa 1000 m).

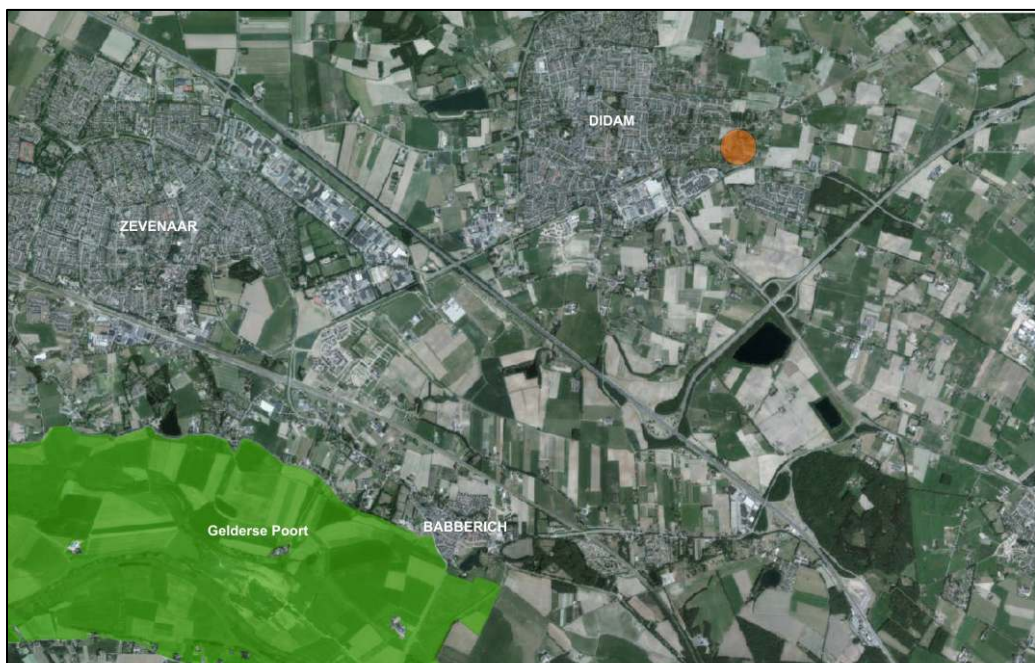
Figuur 3. Ligging van het plangebied (oranje) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Effectbeoordeling EHS

In het onderzochte plangebied wordt een schuur/loods gesloopt, 3 nieuwe woningen gebouwd en een landgoed ontwikkeld. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Gelderse Poort' ligt op ruime afstand (ruim 4,5 km) van het plangebied (zie figuur 4).

Figuur 4. Ligging van het plangebied (oranje) ten opzicht van het Natura 2000-gebied 'Gelderse Poort'.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'Gelderse Poort' en de geplande werkzaamheden in het plangebied zijn nadelige effecten op dit beschermde gebied niet te verwachten. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen niet aangetast worden door de geplande werkzaamheden in het plangebied. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van de databank van Staring Advies. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.
- 2) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna. Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:
 - a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
 - b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
 - c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
 - d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
 - e. Vissenatlas Gelderland
 - f. De dagvlinders van Nederland
 - g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	30-07-2013	09.00 uur	Bewolkt, droog, 20 °C, wind 2 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. KISAL

In de natuurdatabank KISAL zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in het plangebied aangetroffen. In de directe omgeving hiervan zijn wel enkele beschermde soorten aangetroffen (zie bijlage 2). Het betreft de volgende beschermde soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker, egel, gewone vogelmelk, groene kikker complex, hermelijn en konijn.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): grote keverorchis en steenmarter.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): bittervoorn.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): boomvalk, buizerd, ekster, grasmus, grote lijster, havik, huismus, kauw, kerkuil, patrijs, putter, ringmus, torenvalk en vink.

2. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor de kilometerhokken waarbinnen het plangebied zich bevindt (207-438, 207-439 en 208-439), de aanwezigheid van vier licht beschermde plantensoorten weer: gewone vogelmelk, grasklokje, grote kaardenbol en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral soorten van bos, park en struweel en het agrarisch gebied. Naast algemene soorten als merel, koolmees, kievit, pimpelmees, roodborst en zwarte kraai zijn een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft voornamelijk vogels van het cultuurlandschap, zoals boerenzwaluw, huiszwaluw, kneu, patrijs en ringmus. Ook de huismus, kerkuil en steenuil, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierveniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de kilometerhokken (207-438, 207-439 en 208-439) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): aardmuis, bosmuis, bosspitsmuis spec., dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, rosse woelmuis, veldmuis en wezel.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): steenmarter.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Vissenatlas Gelderland maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieënsoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker en gewone pad.

Waarnemingen van beschermde soorten reptielen en vissen zijn niet bekend geworden. In de bosgebieden Stille Wald en Plakslag, ten noordoosten van het plangebied zijn in het recente verleden de streng beschermde hazelworm en levendbarende hagedis aangetroffen (o.a. persoonlijke waarnemingen medewerker Staring Advies). In het Bergherbos, ten zuidoosten van het plangebied, zijn de streng beschermde gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis aanwezig. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied betreft een tweetal agrarische percelen (maisakker en paardenweide) met een schuur/loods. In de paardenweide aan de Lange Klauwenhof groeien algemene kruiden en grassen van matig-voedselrijke omstandigheden als gewoon biggenkruid, gewoon duizendblad en schapenzuring. De locatie (maisakker) langs de Oldengoorweg is soortenarm. Enkele algemene plantensoorten van ruderaal en voedselrijke gronden worden lokaal in de randen aangetroffen.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Geschikte groeilocaties voor de, in de literatuurstudie vermelde, licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Net buiten het plangebied is een groeiplaats van het grasklokje vastgesteld. De bermen en de perceelsranden langs de locatie Lange Klauwenhof zijn geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde grasklokje, grote kaardenbol en gewone vogelmelk. Beschermde plantensoorten worden niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het intensieve gebiedsgebruik. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: houtduif, huismus, kauw, merel en zwarte kraai. Een deel van deze soorten zijn foeragerend aangetroffen in en rondom locatie aan de Lange Klauwenhof.

Huisemus, kerkuil en steenuil

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van nesten van soorten met vaste verblijfplaatsen (bijv. huismus, kerkuil, steenuil) aangetroffen. De te slopen schuur/loods is niet geschikt als broedlocatie voor vogels.

De vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied zijn de soorten niet aangetroffen. Er worden in het plangebied geen vaste rust- en verblijfplaatsen en/of broedlocaties verwacht van deze soorten. Geschikte broedlocaties ontbreken in het plangebied. De te slopen schuur/loods is niet toegankelijk voor bijvoorbeeld huismus, kerkuil en/of steenuil. Er hangen geen nestkasten voor bijvoorbeeld kerkuil of steenuil in of aan de schuur. In de schuur en op het erf zijn geen sporen (braakballen, uitwerpselen, veren, prooi-resten) van deze soorten aangetroffen. De huismus is op een erf ten zuiden van het plangebied gehoord. De soort is tijdens het veldbezoek niet in het plangebied aangetroffen. Mogelijk gebruiken de huismussen het plangebied als foerageergebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn (geen) sporen van beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende licht beschermde soorten als egel, haas en veldmuis aangetroffen (Flora- en faunawet, tabel 1). Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door deze algemene soorten. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor strenger beschermde soorten, met uitzondering van de matig

beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). De geraadpleegde bronnen maakt geen melding van het voorkomen van strenger beschermde zoogdiersoorten als bever, boommarter en das (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied.

Steenmarter

Incidenteel kan de steenmarter het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter wordt niet verwacht in de te slopen schuur/loods. Er bevinden zich geen geschikte schuilgelegenheden en er zijn geen sporen van steenmarters (uitwerpselen, prooiresten, latrines en/of pootafdrukken) aangetroffen.

Overige matig of streng beschermde zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor matig of streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

De te slopen schuur is door het ontbreken van dakbeschot en spouwmuren niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Er zijn geen geschikte invliegmogelijkheden aan het gebouw waargenomen. Het gebouw heeft geen luiken waarachter zomerverblijfplaatsen van vleermuizen verwacht kunnen worden. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden niet binnen het plangebied verwacht.

De randen van het plangebied en de directe omgeving is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er worden geen bomen gekapt waardoor de foerageermogelijkheden aanwezig blijven en mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende soorten niet in gevaar komen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Er bevinden zich geen voortplantingsbiotopen voor amfibieën binnen de grenzen van het plangebied. In de wijde omgeving van het plangebied liggen enkele (tuin)vijvers, sloten, weteringen en poelen die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor licht beschermde amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad (zie paragraaf 3.2.1). Incidenteel kan een zwervend individu van een licht beschermde amfibieënsoort het plangebied doorkruisen. Streng beschermde soorten worden hier niet verwacht door het ontbreken van zowel geschikt voortplantingswater als geschikt landbiotoop. Er zijn geen waarnemingen van streng beschermde amfibieën bekend uit de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en ook niet te verwachten. In de bosgebieden Stille Wald en Plakslag, ten noordoosten van het plangebied zijn in het recente verleden de streng beschermde hazelworm en levendbarende hagedis aangetroffen (o.a. persoonlijke waarnemingen medewerker Staring Advies). In het Bergherbos, ten zuidoosten van het plangebied, zijn de streng beschermde gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis aanwezig. Deze soorten worden in het plangebied en de directe omgeving hiervan niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Geschikt leefgebied is niet aanwezig in het plangebied.

Vissen

Beschermde vissen zijn hier niet aangetroffen en door het ontbreken van open water ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Ongewervelden

Beschermden ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen. Beschermden ongewervelden worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

De geraadpleegde literatuur vermeldt het voorkomen van de licht beschermde gewone vogelmelk, grasklokje, grote kaardenbol en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van het plangebied. Het plangebied is echter ongeschikt als groeiplaats voor deze soorten door het ontbreken van geschikte omstandigheden en het intensieve gebiedsgebruik. Voor licht beschermde soorten geldt bovendien automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de natuurdatabank KISAL en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland zijn in het plangebied geen groeiplaatsen van streng beschermde soorten aangetroffen. Dit wordt bevestigd door het veldbezoek. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De te slopen schuur/loods is ongeschikt voor de huismus, kerkuil, steenuil en overige soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten jaarrond beschermd zijn. In het omgeving van het plangebied is de huismus aangetroffen. De huismus broedt hier vermoedelijk onder de dakpannen van de aanwezige woningen. In het plangebied zijn geen territoriale huismussen waargenomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus worden niet in het plangebied

verwacht. Mogelijk gebruikt de huismus het plangebied incidenteel als foerageergebied. Een essentieel foerageergebied wordt niet verwacht door de inrichting van het perceel en de beperkte grootte.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn met uitzondering van de matig beschermde steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het voorkomen van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. Geschikte verblijfplaatsen zijn niet aanwezig. De steenmarter kan mogelijk wel incidenteel gebruik maken van het plangebied als foerageergebied en migratieroute. Het plangebied is echter geen essentieel leefgebied of migratieroute voor de soort.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereeniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja

Biedt de te slopen schuur/loods mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Nee

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten door het ontbreken van gebouwen met (geschikte) schuilgelegenheden. Het plangebied en de directe omgeving zijn door de openheid matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

De geplande ingreep heeft geen negatief effect op vleermuizen door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

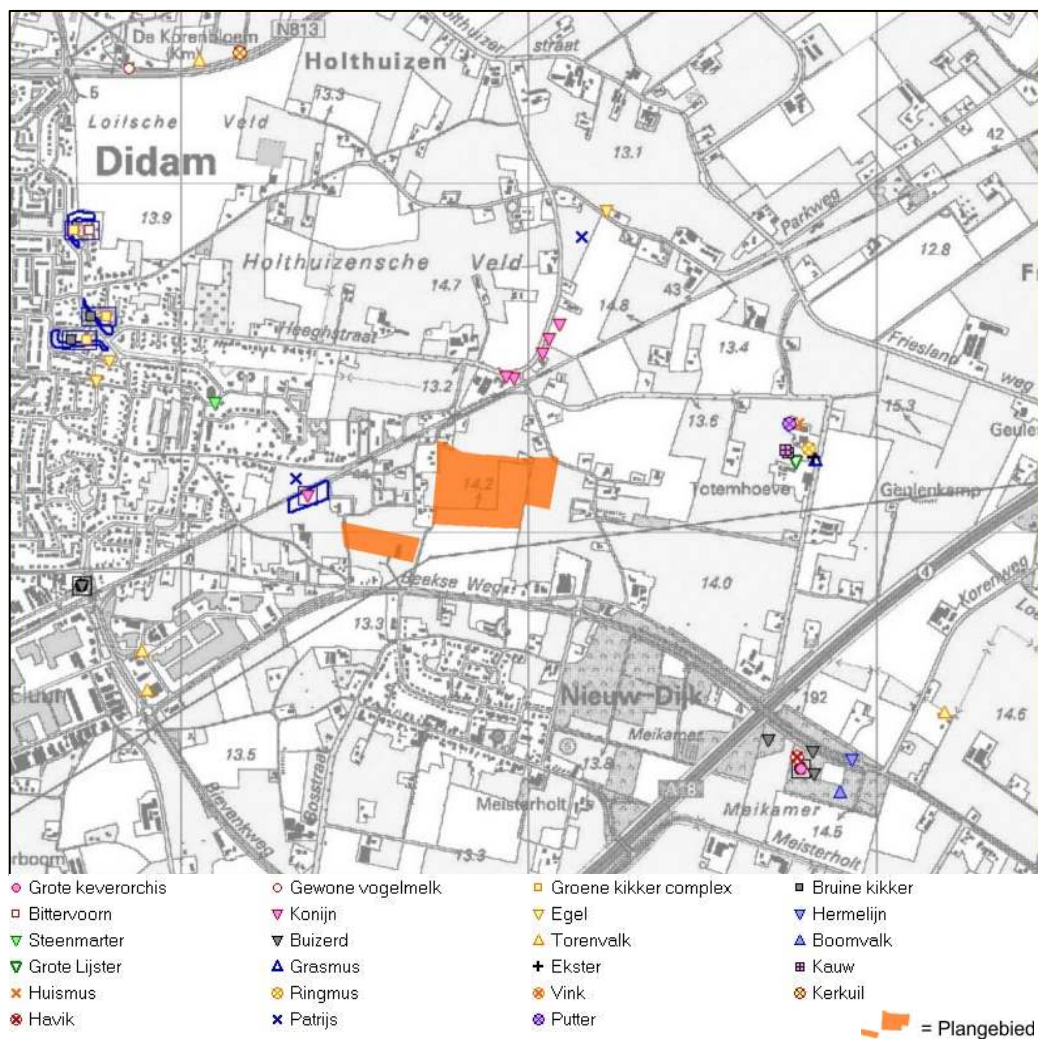
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Landgoed de Klauwenhof en 3 woningen aan de Lange Klauwenhof in Didam trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlage 1 Verspreidingsgegevens KISAL

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

